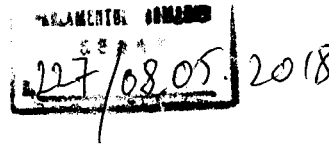

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

708
19042018

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie*, inițiată de doamna senator USR Florina-Raluca Presadă împreună cu un grup de parlamentari USR (**Bp. 12/2018**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, cu modificările și completările ulterioare*, propunându-se, în principal, următoarele:

- modificarea definiției noțiunii de „*membru de familie*”, în sensul eliminării sintagmei „*în cazul în care conviețuiesc*”;
- introducerea unei noi măsuri de control în sensul obligării agresorului să poarte permanent un sistem electronic de supraveghere;
- efectuarea de verificări inopinate de către organele de poliție cu privire la respectarea ordinelor de protecție;
- reglementarea posibilității de a introduce în numele victimei a cererii privind emiterea ordinului de protecție de către orice membru al familiei, astfel cum este definit la art. 5 din Legea nr. 217/2003.

II. Observații

1. Subliniem faptul că una dintre prioritățile actualului Guvern o constituie armonizarea legislației interne cu prevederile Convenției de la Istanbul, în prezent

cel mai cuprinzător tratat internațional pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, ratificat de România prin *Legea nr. 30/2016 pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, adoptată la Istanbul la 11 mai 2011*.

Precizăm că, la data de 08.02.2018, Guvernul României a adoptat *proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie (L147/2018)*, acesta fiind adoptat în data de 16.04.2018 de Senat, în calitate de primă cameră sesizată și aflându-se în prezent în dezbateră Camerei Deputaților.

Menționăm că proiectul de lege aflat în dezbateră Parlamentului României cuprinde un set de măsuri complexe și corelate pentru amendarea *Legii nr. 217/2003* și eficientizarea combaterii fenomenului violenței în familie, care acoperă și aspectele avute în vedere de prezenta propunere legislativă, într-o manieră mai cuprinzătoare și mai detaliată, printre care precizăm:

- definirea/redefinirea conceptelor de: „*violență domestică*”, „*violență împotriva femeilor*”, „*victimă*” și completarea definițiilor aferente formelor de violență domestică;

- reglementarea obligației autorităților locale de a menține baze de date cu informații despre servicii, centre sau alte forme de sprijin pentru victimele violenței domestice;

- reglementarea obligației autorităților centrale (Ministerul Muncii și Justiției Sociale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Educației Naționale, Ministerul Sănătății, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice) de a elabora și difuza materiale documentare privind prevenirea violenței domestice și a violenței împotriva femeilor;

- includerea în materialul didactic a unor probleme cum ar fi egalitatea între femei și bărbați, rolurile de gen ne-stereotipe, respectul reciproc, rezolvarea non-violentă a conflictelor în relațiile interpersonale, adaptate capacității în evoluție a elevilor, în curriculum-ul formal și la toate nivelurile de educație;

- reglementarea și extinderea sferei serviciilor sociale destinate victimelor violenței domestice și a violenței împotriva femeilor, precum linii telefonice de urgență destinate victimelor violenței domestice (art. 24 din *Convenție*, art. 9 alin. (1) lit. b) și c) din *Directiva 2012/29/UE*¹), centre pentru victimele violenței sexuale (art. 25 din *Convenție*, art. 9 alin. (3) lit. b) din *Directiva 2012/29/UE*), locuințe protejate pentru victimele violenței domestice;

- instituirea obligației de a asigura crearea și funcționarea serviciilor sociale, într-o distribuție geografică adecvată nevoilor identificate, care să asigure acces la

¹ a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a Consiliului

servicii sociale și asistență tuturor victimelor supuse formelor de violență prevăzute de lege;

- reglementarea măsurilor necesare pentru a interzice rezolvarea extrajudiciară obligatorie a litigiilor, inclusiv medierea și concilierea, în legătură cu toate formele de violență acoperite de Convenție;

- reglementarea ordinului de protecție provizoriu ca formă specifică de protecție a victimelor unor fapte grave de violență domestică;

- stabilirea unor măsuri de monitorizare a respectării ordinului de protecție care pot fi dispuse de către organele de poliție, printre acestea numărându-se și sistemul electronic de supraveghere;

- aplicarea măsurilor de prevenire a nerespectării hotărârii judecătorești privind emiterea ordinului de protecție;

- reglementarea măsurilor privind evaluarea riscului în cazurile de violență domestică;

- reglementarea măsurilor privind asigurarea protecției adecvate și imediate a victimelor;

- responsabilizarea autorităților administrației publice locale cu privire la cunoașterea reală a fenomenului și alocarea unui buget adecvat necesităților beneficiarilor;

- reglementarea contravențiilor și a sancțiunilor corelative în ceea ce privește nerespectarea obligativității creării și funcționării serviciilor sociale necesare într-o distribuție geografică adecvată nevoilor identificate.

Menționăm că propunerile de reglementare creează o nouă abordare, centrată pe victimă și pe dezvoltarea unor măsuri de prevenire a faptelor de violență domestică (consiliere psihologică în cazurile de divorț cu antecedente de violență domestică, monitorizarea ordinelor de protecție/măsuri de prevenire a încălcării acestora) și, în egală măsură, sunt reglementate măsuri de intervenție în regim de urgență, în situații de risc imediat (ordinul de protecție provizoriu).

2. Referitor la propunerea de la **pct. 1**, cu privire la modificarea **art. 5 lit. c)** care vizează *eliminarea cerinței conviețuirii*, precizăm că această reglementare se regăsește întocmai în proiectul de lege inițiat de către Guvernul României, fiind în acord cu *Decizia Curții Constituționale nr. 264/2017²* prin care sintagma „*în cazul în care conviețuiesc*” din cuprinsul art. 5 lit. c) din *Legea nr. 217/2003* a fost declarată ca neconstituțională.

3. Cu privire la propunerea de la **pct. 2**, referitoare la completarea **art. 23 alin. (4)** cu o nouă literă, **lit. c)**, în sensul reglementării posibilității instanței de judecată care emite un ordin de protecție de a obliga agresorul să poarte, în permanență, un sistem electronic de supraveghere în cazul în care prin ordinul de protecție s-au dispus anumite interdicții de apropiere față de persoanele protejate, precizăm faptul că o dispoziție similară este prevăzută și în *proiectul de Lege*

² referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei "în cazul în care conviețuiesc" din cuprinsul dispozițiilor art. 5 lit. c) din *Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie*

pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, situație în care devin incidente prevederile art. 16 din Legea nr. 24/2000³ cu privire la evitarea paralelismelor, potrivit căroră: „În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative.”

Astfel, în cadrul Capitolului III¹ – „*Ordinul de protecție provizoriu*”, din proiectul anterior menționat, la Secțiunea a 4-a „*Măsuri de protecție ce se pot dispune prin ordinul de protecție provizoriu, în scopul diminuării riscului constat*”, art. 22⁴ alin. (1) lit. d), se instituie posibilitatea polițistului care emite ordinul de protecție provizoriu de a dispune și măsura de obligare a agresorului de a purta permanent un sistem electronic de supraveghere.

De asemenea, la alin. (3) al aceluiași articol se stabilește că această măsură de protecție se dispune dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a fost dispusă măsura obligării agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de membrii familiei acesteia, ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate;

- atunci când s-a dispus obligarea agresorului de a păstra o distanță minimă față de victimă și, după caz, membrii familiei acesteia, persoanele protejate își exprimă acordul de a purta un sistem electronic de supraveghere care să permită verificarea respectării obligației agresorului.

Totodată, și în situația în care o persoană solicită instanței de judecată emiterea unui ordin de protecție și dispunerea unor măsuri, prin *proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie*, se propune, la art. 23 alin. (1), introducerea literei e¹), în sensul reglementării unei noi obligații ce poate fi dispusă de instanța de judecată, respectiv „*obligarea agresorului de a purta permanent un sistem electronic de supraveghere.*”

Corelativ, se propune completarea **art. 23** cu un nou alineat, **alin. (1¹)**, în care se stabilește că măsura de protecție de la lit. e¹), menționată anterior, se dispune dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a fost dispusă măsura obligării agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de copiii acesteia sau față de alte rude ale acesteia ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate sau măsura interzicerii agresorului de a se deplasa în anumite localități sau zone determinate pe care persoana protejată le frecventează ori le vizitează periodic;

- atunci când s-a dispus obligarea agresorului de a păstra o distanță minimă față de victimă și, după caz, copii sau alte rude ale acesteia, persoanele protejate își exprimă acordul de a purta un sistem electronic de supraveghere care să permită verificarea respectării obligației agresorului.

³ privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată

Prin aceste dispoziții, se creează posibilitatea verificării în timp real a respectării obligației agresorului, atunci când s-a dispus obligarea acestuia de a păstra o distanță minimă față de victimă și, după caz, membrii familiei acesteia.

4. Cu privire la **pct. 3**, referitor la introducerea unui nou alineat, **alin. (5)**, în cuprinsul **art. 23**, potrivit căruia „*Organele de poliție vor efectua verificări inopinate cu privire la respectarea ordinelor de protecție prin care s-a dispus oricare dintre măsurile prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și f)*”, menționăm că această reglementare se regăsește și în *proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2003*. Astfel, acesta prevede introducerea, la alin. (4) al art. 23, a unei noi litere, lit. c), în sensul reglementării posibilității instanței de judecată de a dispune luarea unei măsuri de control al respectării ordinului de protecție și pentru prevenirea încălcării acestuia, precum „*verificări periodice și/sau spontane privind locul unde se află agresorul.*”

În acest sens, subliniem faptul că proiectul de act normativ inițiat de către Guvernul României reglementează monitorizarea de către organele de poliție atât a ordinului de protecție provizoriu, cât și a ordinului de protecție, iar nerespectarea măsurilor dispuse prin cele două instrumente constituie infracțiune pentru care este prevăzută pedeapsa cu închisoarea de la o lună la un an.

Totodată, potrivit proiectului de act normativ amintit, în procesul de monitorizare, organele de poliție vor face verificări periodice și spontane privind locul în care se află agresorul, prin toate mijloacele (vizite la domiciliu, culegere de informații de la vecini, serviciul victimei, școală, după caz), în vederea respectării măsurilor dispuse pentru agresor.

5. În ceea ce privește **pct. 4**, cu privire la introducerea unei noi litere la **art. 25 alin. (3)**, respectiv **lit. d)**, prin care se reglementează posibilitatea introducerii cererii pentru emiterea ordinului de protecție de către „*orice membru al familiei, astfel cum este definit la art. 5*” și, pe cale de consecință și propunerea formulată la punctul 5 de modificare a Anexei privind cererea de emitere a ordinului de protecție, considerăm că această nu este justificată, întrucât forma actuală a legii este suficient de acoperitoare, cu atât mai mult cu cât actualul proiect de lege promovat de către Guvernul României vine în sprijinul victimei prin introducerea obligației procurorului de a transmite ordinul de protecție provizoriu, împreună cu toate dovezile existente la dosar către judecător, care se va pronunța prin emiterea unui ordin de protecție.

De asemenea, precizăm că actuala formă a *Legii nr. 217/2003* reglementează posibilitatea introducerii cererii pentru emiterea ordinului de protecție în numele victimei de către procuror, reprezentantul autorității sau structurii competente, la nivelul unității administrativ-teritoriale, cu atribuții în materia protecției victimelor violenței în familie, sau de către reprezentantul oricăruia dintre furnizorii de servicii sociale în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, acreditați conform legii, cu acordul victimei.

6. Referitor la propunerea de la **pct. II**, cu privire la alocările bugetare efectuate de către Ministerul Afacerilor Interne, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a legii, în vederea dezvoltării sistemelor electronice de supraveghere, precizăm că, potrivit art. 15 din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, era necesară precizarea surselor de majorare a cheltuielilor bugetare, aferente exercițiului bugetar pentru care s-a elaborat bugetul.

Potrivit prevederilor art. 15 alin. (1) din actul normativ invocat, „În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative/măsuri/politici a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, se va întocmi o fișă financiară, care va respecta condițiile prevăzute de *Legea nr. 69/2010*. În această fișă se înscriu efectele financiare asupra bugetului general consolidat, care trebuie să aibă în vedere:

a) schimbările anticipate în veniturile și cheltuielile bugetare pentru anul curent și următorii 4 ani;

b) estimări privind eşalonarea creditelor bugetare și a creditelor de angajament, în cazul acțiunilor anuale și multianuale care conduc la majorarea cheltuielilor;

c) măsurile avute în vedere pentru acoperirea majorării cheltuielilor sau a minusului de venituri pentru a nu influența deficitul bugetar.”

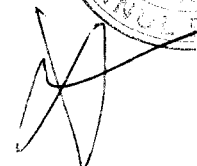
III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

PRIM-MINISTRU

Viorica DĂNCILĂ

Domnului senator Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU

Președintele Senatului